

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Współczesne problemy pedagogiczne
Wydział	Wydział Nauk Społecznych i Filologii
Kierunek	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	Podstawy działań pedagogicznych (standard kształcenia: Nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej)
Liczba punktów ECTS	2
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	35 godz.
Cykl dydaktyczny	2024/2025 zimowy
Semestr studiów	9
Rok studiów	5
Profil kształcenia	praktyczny
Rok realizacji	2028/2029
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Krystyna Grzesiak (e-mail: kgrzesiak@afm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	ECTS
9	20 godz.	15 godz.	2

2. Cele przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę pozwalającą im na dostrzeganie i rozumienie problemów współczesnej pedagogiki oraz wzmocnienie świadomości własnej roli w tym zakresie.
----	--

3. Wymagania wstępne

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student ma uporządkowaną wiedzę o współczesnych kierunkach rozwoju pedagogiki, jej nurtach i systemach pedagogicznych oraz alternatywnych formach edukacji i potrafi ją odnieść do osobowego, integralnego rozwoju ucznia. Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych i ich specyfice oraz problemach.	EUK7_W10, EUK7_W17
U1	Umiejętności: Student dokonuje obserwacji różnych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizuje je, wykorzystując wiedzę pedagogiczną. Proponuje możliwe rozwiązania problemów.	EUK7_U1
K1	Kompetencje społeczne: jest świadomy swojej roli w formowaniu zachowań i postaw dzieci/uczniów,	EUK7_KS2

5. Treści programowe

Wykład (20 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 9)
Wyk1	Obszary współczesnych problemów pedagogiki – wprowadzenie. Pedagogika jako nauka – przypomnienie jakie są jej cele, przedmiot zainteresowań i zadania. Miejsce pedagogiki w naukach o wychowaniu. Subdyscypliny pedagogiki. Relacje pedagogiki z innymi naukami. Przegląd współczesnej literatury dotyczącej problematyki pedagogiki. Koncepcje współczesnej edukacji. Modele współczesnej szkoły. Współczesne alternatywy wychowawcze i ich wpływ na rozwój szkoły. Nowe Wychowanie (M. Montessori, R. Steiner, C. Freinet, A. Neill). Rozwój szkolnictwa i edukacji alternatywnej. Pedagogika humanistyczna i antypedagogika. Pedagogika krytyczna. Koncepcja społeczeństwa bez szkoły Ivana Illicha. Homeschooling i edukacja domowa. Edukacja inkluzyjna. Pedagogika międzykulturowa – przesłanki teoretyczne i społeczne.

Ćwiczenia (15 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 9)
Cw1	Edukacja dzieci i młodzieży w Polsce - wybrane aspekty. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży. Używanie substancji psychoaktywnych jako przejaw zachowań ryzykownych młodzieży szkolnej. Przemoc rówieśnicza. Zagrożenia dzieci i młodzieży w internecie. Przemoc rówieśnicza w sieci (cyberprzemoc), Uzależnienie od internetu, bezpieczeństwo). Przemoc wobec dzieci (skala przemocy wobec dzieci, kary fizyczne wobec dzieci, bycie świadkiem przemocy, postawy społeczne wobec przemocy wobec dzieci, konsekwencje doświadczania przemocy w dzieciństwie). Wykorzystywanie seksualne dzieci (wykorzystywanie seksualne dzieci – dane rejestrowane przez instytucje wymiaru sprawiedliwości i organy ścigania, postawy społeczne wobec problemu wykorzystywania seksualnego dzieci, edukacja dzieci na temat zagrożeń wykorzystywaniem seksualnym). Ubóstwo dzieci i jego konsekwencje. Specjalne potrzeby edukacyjne i pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Uczniowie z mniejszości narodowych i kulturowych w polskim systemie edukacyjnym, w tym sytuacja dzieci ukraińskich. Kształcenie uczniów zdolnych w Polsce. Przemiany we współczesnej polskiej rodzinie a wychowanie dzieci. Bezpieczeństwo dziecka w przedszkolu i w szkole.

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M17	Prezentacja multimedialna
M20	Wykłady
Ćwiczenia	

	Referat
M3	Burza mózgów
M6	Dyskusja
M16	Praca w grupach
M17	Prezentacja multimedialna

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	20 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	15 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
	15 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	50 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Warunkiem zaliczenia wykładu jest przygotowanie pisemnej pracy egzaminacyjnej. Tematy prac egzaminacyjnych oraz kryteria (w tym: merytoryczne, edycyjne, dotyczące własnej inicjatywy) omówione zostaną szczegółowo na zajęciach.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest przygotowanie do zajęć, aktywność, przygotowanie i wygłoszenie prezentacji (referatu) na wybrany temat.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Przygotowanie bardzo interesującej, wielowątkowej pisemnej pracy egzaminacyjnej, spełniającej wszystkie kryteria, świadczącej o ponadprzeciętnej wiedzy odnośnie wybranego do napisania pracy tematu.
Na ocenę 4,5:	Przygotowanie interesującej pisemnej pracy egzaminacyjnej, spełniającej wszystkie kryteria i świadczącej o dużej i uporządkowanej wiedzy odnośnie wybranego do napisania pracy tematu.
Na ocenę 4:	Przygotowanie pisemnej pracy egzaminacyjnej, spełniającej w stopniu dobrym wszystkie podane przez wykładowcę na zajęciach kryteria i świadczącej o uporządkowanej wiedzy odnośnie wybranego do napisania pracy tematu.
Na ocenę 3,5:	Przygotowanie pisemnej pracy egzaminacyjnej, spełniającej w minimalnym stopniu wszystkie podane przez wykładowcę na zajęciach kryteria.
Na ocenę 3:	Przygotowanie pisemnej pracy egzaminacyjnej, spełniającej najważniejsze, podane przez wykładowcę na zajęciach kryteria.

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	Przygotowanie do każdego z zajęć, duża aktywność na zajęciach, częsty udział w dyskusjach, inicjowanie dyskusji, zaangażowanie. Przygotowanie i wygłoszenie na zajęciach interesującej, wielowątkowej prezentacji.
Na ocenę 4,5:	Bardzo częste przygotowanie do zajęć, aktywność na zajęciach, udział w dyskusjach, przygotowanie i wygłoszenie na zajęciach interesującej prezentacji, spełniającej wszystkie podane przez wykładowcę kryteria
Na ocenę 4:	Częste przygotowanie do zajęć, aktywność na zajęciach, przygotowanie i wygłoszenie na zajęciach prezentacji spełniającej wszystkie podane przez wykładowcę kryteria.
Na ocenę 3,5:	Sporadyczne przygotowanie do zajęć, przygotowanie i przeczytanie na zajęciach prezentacji, spełniającej najważniejsze podane przez wykładowcę kryteria.
Na ocenę 3:	Przygotowanie i odczytanie na zajęciach prezentacji spełniającej podane przez wykładowcę kryteria w stopniu zadowalającym.

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. Becker-Pestka D., Kowalik E. (red.), Wyzwania współczesnej pedagogiki, Gdańsk, Wyższa Szkoła Bankowa, Warszawa, CeDewWu, 2015.

Śliwerski B., Rozmus A., Alternatywy w edukacji, Impuls, Kraków 2018.
Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Impuls, Kraków 2010.
Bis D., Smółka E., Skrzyniarz R., (red.), Wychowanie wobec współczesnych przemian społeczno-kulturowych, Lublin, 2012.
Kołodziejczyk W., Polak P., Jak będzie zmieniać się edukacja? Wyzwania dla polskiej szkoły i ucznia, Instytut Obywatelski, Warszawa 2011.

Literatura uzupełniająca

1. Dernowska U., Kultura szkoły, Impuls, Kraków 2015.
Pankowska D., Pedagogika dla nauczycieli w praktyce Materiały metodyczne, Impuls, Kraków 2018.
Petty G., Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2019.
Szempruch J., Nauczyciel w warunkach zmiany społecznej i edukacyjnej, Impuls, Kraków 2012.
Szulc A., Nowa szkoła. Zmianę w edukacji warto zacząć przy tablicy, wydawnictwo Natuli, 2019.
Brzezińska A.I., Ziółkowska B., Przed jakimi wyzwaniami stoi dzisiaj szkoła?, Studia Edukacyjne nr 27/2013.
Kołodziejczyk W., Polak P., Jak będzie zmieniać się edukacja? Wyzwania dla polskiej szkoły i ucznia, Instytut Obywatelski, Warszawa 2011
Kujawiński J., Ewolucja szkoły i jej współczesna wizja, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2010.
Mizerek H., Dyskursy współczesnej edukacji nauczycielskiej. Między tradycjonalizmem a ponowoczesnością, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 1999.
Szymański M.J., W poszukiwaniu drogi Szanse i problemy edukacji w Polsce, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej Kraków 2008.
Szulc A., Nowa szkoła, Wydawnictwo Natuli, 2019.
Łuczyński J., Zarządzanie edukacyjne a wychowanie uczniów w szkole, Wydawnictwo UJ, Kraków 2011.
Witkoś, M., Szkolne problemy uczniów. Spojrzenie psychologa praktyka. Varia, Kraków, 2012.
Koszyk I., Szkoła wobec wyzwań współczesnej edukacji. Role i zadania pedagoga, psychologa i wychowawcy, Impuls, Kraków 2018.